

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zapolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Felirat	12 frt.
Felére	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —	

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Az Idealista.

Nagybecskerek, január 8.

(—s) Holnap a képviselőház ismét fölveszi tárgyalásainak elejtett fonalát, hogy ott folytassa, ahol ezelőtt két hónappal is folytatta, t. i. a budget tárgyalásánál. Ebből a körülményből szembeszökő módon kitűnik, hogy két hónap alatt a Sándor utcai palotában semmivel sem vitték előbbre az ország ügyeit.

Hogy ennek a stagnálásnak mi volt a közvetlen és közvetett oka, azt fölösleges részletezni, mert hisz e felől a közvélemény tökéletesen tájékozódhatott a parlamenti tárgyalásokból. Csak azt kell konstataálnunk, hogy a költségvetés tárgyalásának elhúzódása valóságos parlamenti harcoknak a következménye, amely azonban teljesen elfajult, mert a budget ellenzői azt inparlamentáris fegyverekkel vívták.

Most arról van szó, hogy ez a harc legalább ideiglenesen megszűnjék, s helyette békés meneti tárgyalások előzzék meg az ezredéves ünnepélyeket. Azoknak tehát, akik a harcot vívták és vitották, t. i. az ellenzéki pártoknak, ezután a békét kell kultiválniuk, ha t. i. ezt épp oly komolyan akarják, mint eddig a harcot, s amint ezt gróf Apponyi Albert ideális ihletében elgondolta. A szabadelvű párt eddig sem csinált háborúságot s ez okból semmit sem kell változtatnia magatartásán. A nemzeti párt vezére tehát alaposan elhibázta azt, hogy békeszótát kihez intézte, mert nem a szabadelvű pártot, hanem az ellenzékét kellett volna felszólítania arra, hogy a millennium évében békés mederbe tereljék a parlamenti tanácskozásokat.

A mennyiben Apponyi békeszótához nemcsak saját egyéni, hanem elvtársai felfogásából is merítette az impulzust, úgy

az remélhetőleg nem fog visszhang nélkül maradni.

Ennek már a legközelebbi napokban be kell válnia a budget tárgyalásának sima és gyors befejezése által. De ha az be nem következik, akkor hiába írta meg a nemzeti párt vezére karácsonyi cikkét és hiába jelentette ki a miniszterelnök, hogy a feléje nyújtott békejobbot elfogadja, — minden a régieben fog maradni.

Ez esetben sem fogunk ugyan Apponyi békés szándékának őszinteségében kételkedni, mert hisz ami a parlamenti fegyverek használatát illeti, e tekintetben Apponyi ellen sohasem volt okunk kifogást tenni; de újabb okunk lesz abbéli meggyőződésünkben még inkább megerősödni, hogy a nemeslelkű pártvezér idealista politikus, aki az élet viszonyaival számot vetni nem tud, kellő gyakorlati érzékkel nem bír és semmiképen sem illik bele abba a keretbe, amelyet önmaga számára konstruált.

S mi attól az eshetőségtől, hogy az ellenzéki pártoknak nem lesz elég lelki erejük önmagukat megtagadni, s ekképen Apponyi békeszótát beváltani, mert nem tévesztjük észem elől, hogy a politika terén ugyszólván minden pillanatban merülhetnek föl új kérdések, amelyek az ellentéteket még inkább kiéleltetik. Az ellenzéki pártoknak tehát nem is egyszer, hanem igen sokszor mindig újra kellene önmagukat megtagadniuk, amire mi őket sem képeseknek, sem hajlandóknak nem tartjuk. Mi tehát azt gondoljuk, hogy az Apponyi által proklamált béke csak olyan ideális állapot, mint az örök béke, amelyet mindenki óhajt, de amelynek megvalósításában nem lehet komolyan hinni.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

„Macerá.”

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Az 1848-ik évi márcziusi nagy események mindenféle következményei között olyanok is voltak, melyek gymnáziumi oktatás továbbmenetét igen sok helyütt, így például itt is 1—2 évre, megakasztották.

Igy történt az, hogy az én lateinerságom is épen a derekán szakadt meg; — mert hiszen ma már csak az ország vénei, a mivel nem mindég az van mondva hogy bölesei, tudják azt, hogy a 48-élelti időben a latin, illetve a gymnáziumi oktatás dereka a 6-ik és 7-ik osztály közé esett. Lehet, hogy így valami nyakigláb képzettséggel bírt az, ki csak 6 osztályt végzett, de nálam ez nem így volt, mert én a 48-iki események miatt kénytelenülven a gymnáziumi továbbtanulást megszakítani, mégis, legalább testben, igen rövidlábú maradtam. De lábaim fogyatékosága még jobban utatkozott abban, hogy én a latin nyelvvel mindég igen gyenge lábon álltam. Maczera volt ez rám és én ő reá nézve is, és ez vonatkozik a nyelvre épen úgy, mint a professzorra, ki igen sokszor az én elméleti kétségem gyarlósgáért meg a padbeli csönd és fegyelem sürű megzavarásáért ugyancsak elég sürün megmaczerált, értsd alatta az üstök megczibálását, megbarackoztatást és az akkori taneszközök között tekintélyes helyet elfoglalt nádpálcának tenyér- és háthoz való gyakori alkalmá-

zását. Az Isten nyugosztalja az én régen elhalt akkori professzoraimat; derék jó emberek voltak azok, és hogy az akkori tanítási módszerhez képest engem imént jelzett módon is elég gyakran iparkodtak a jó és helyes övényere téríteni és ott megtartani, ha sikerült, az ő hervadhatatlan érdemük, ha fáradságuk dugába dőlt, nem nekik, hanem az én megalkodottságomnak volt betudandó. — Ha én ö nekik valami fogyatékoságot vethetnék a szemükre, az legföljebb az lehet, hogy ők bár tudtak, az akkori idő és foglalkozások nivójáig erő módon maczerálni, de igazi jelentőségét e szónak „Macerá” annak annyiféle módon való alkalmazhatóságát a köz- és magánéletben előforduló érvényesülését nem ömerék. Ma már minden suszterinas tudja a szót magát is, meg az utolsó napszám megkoldus is tud maczerálni és maczeráltatni, a kin torúásokról nem is beszélve. Ha tehát már e szó egy közszájon forgó nem, nemzetiségi és felekezeti küönbözet nélkül, hát állapítsuk meg azt, hogy e szó mit is jelent.

Macer, macera, macerum, annyit jelent, hogy sovány, lefogyott és pedig főleg bánat, gond, nélkülözés, tündés és szenvedés által.

Macerare, vagy mint mi szoktuk mondani magyarul maczerálni, megpubítani, omlóssá tenni, megporhanyítani, beáztatni, beszózni, b-mártani és becsavázni. Hogy a jelen alkalommal elemzett szónak általam adni szándékozott értelme zése világosabb legyen, meg kell mondanom azt, hogy én félbeszakított lateinerságomat a latin konyhában folytattam, mert patikarussá lettem, mi által, ha az iskolában elsajátítottam volna azon jártasságot a latin nyelvben, melynek culi-

náriságát, akkor meg most, a soha annyit latinul nem tudott és tudó németek a magyarokra fogják, akkor tudományom tovább folytatására alkalmasabb helyett ezen latin konyhánál nem is találhattam volna.

A gyógyszerészeti műveletek között igen fontos szerep jutott a „Maceratio”-nak; e szónak pedig helyes értelme az, — valamely merev állományu testnek fölaprózása és aztán valamilyen folyadékban közönséges hőfoknál való áztatása.

No már most kedves olvasóm (hiszen talán csak mégis akad ilyen is), lehet jobban valakit vagy valamit megmaczerálni, mintha azt előbb apróra szedjük, és aztán beáztatjuk?

Ebből az következik, hogy maceratiót úgy értelmezni és meg is csodakodni mint a hogy azt a patikárosok tudják, — más nem tudhatja. — De hogy a gyakorlati életben a maczerának hány más válfaja van, jó lesz néhány példával illusztrálni.

Ha például egy városi közgyűlésen valamely tárgyat egy óra hosszat nagy szöbő éggel elnyakgattak és aztán a jelenlévő 15—20 szerb képviselőtestületi tagoknak magyarul elég jól értő 80%-a főszóllal „Da csujemu srubuki” és ha ez aztán megtörténik ilyen hochdeut-eh szerb- séggel, hogy épen a magyarul nem tudó 20%- szerb atyafi nem érti meg, ez olyan maczera, melyel néha csak azon komikum békít ki, ha a szerbül előadó azt mondja „traba da sze plati tislar, sloszer i moler”.

Macerának lehet mondani azt is, ha ugyan- csak a mi városi közgyűlésünkön névszerinti szavazás történnén, a főjegyző a hivatalos névsort olvassa fel és egyes ur ruhában járó kép-

HIREK.

Tájékoztató.

Január 11. Bál a zsinagóga javára.

Január 18. Polgári bál.

Február 1. Tűzoltó bál.

Február 9. Vöröskeresztyeleti közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuerver házban van.

— Vörös kereszt egylet. A magyar szent korona országai vöröskereszt egyletének Nagybecskereken székelő főkegyelte múlt évi számadásai és évi jelentése letárgyalatására a rendez évi közgyűlés f. évi február hó 9 re d. u. 4 órára a főispáni kisterembe tüzetvén ki, a tiszteit tagtársak ezen közgyűlésre ezennel meghivatnak. Kelt Nagybecskereken 1896. évi január 7-én. Rónay Jenő elnök.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Született: Decz. 27. Antonin Illés (g. k.) földműves Samiljana leánya. — Decz. 30. Miloradov Vitályos (g. k.) szűrszabó Milán fia. — Decz. 31. Jorga János (r. k.) bérés Agnes leánya. — Jan. 2. Mijatov Gábor földműves (g. k.) Vojin fia. — Jan. 4. özv. Zachariásné Buding Anna (r. k.) napszámós nő iker leánya (még nem kaptak utónevét).

Meghalt: Jan. 3. Schmidt Fülöp (r. k.) napszámós 61 éves korában szivhüdsben. — Jan. 4. Vass Ilona (r. k.) 20 éves korában tüdőlobban. — Jan. 4. Arcehinov Kozlovicski Krisztina (g. k.) 65 éves korában tüdővészben. — Jan. 5. Konecs Miklós (r. k.) napszámós 9 hónapos Józefa leánya görcsben. — Jan. 5. Tabacskei Vitályos (g. k.) földműves 57 éves korában agyvérömleny következtében. — Jan. 5. özv. Blatnig Michl Karolina (r. k.) 85 éves korában aggkórban. — Jan. 5. Bors Antal (r. k.) 50 éves korában tüdőlobban. — Jan. 5. özv. Zachariásné Buding Anna 1/2 napos iker leánya kora szülés következtében. — Jan. 7. Szőlősi Illés (r. k.) földműves 31 éves korában hörg hurutban.

— A t. h. 6. v. tisztviselői. A torontái h. é. vasutak igazgatóságának végrehajtó bizottsága ma délelőtt a következő állásokat töltötte be: Pénztárnok: Lowieser Mihály, kiadó Nikolics Szilárd, ellenőrségi állás: Zöldi Lajos, forgalmi előadó: Hojnicssek Henrik, Krucsay Károly és Rumber Denső, anyagkezelési hivatalnok: Longauer Károly, bégaparti állomásfőnök: Krumanacker István, kereskedelmi előadó: Kék István.

— **Meghiusult gyilkosság.** Lippáról írják: Özv. Vigyikán Anna és Andrika Flóra radnai lakosok magokhoz hívták Sztóján Anna ugyanottani lakosnőt és minden megmondolás nélkül azt az ajánlatot tették neki, hogy ha ő Mihály Györgyöt és Nikolics Szófiát láb alól elteszi, 20 frttal fogják megjutalmazni. Sztóján első pillanatban megörült a nem remélt keresetnek és reá állott a két csábító kívánságát teljesíteni, azonban kissé megdöbbenve a dolgot és a vállalkozásnak hátterét, megtagadta kérelmeket és feljelentette a bosszút forraló két asszonyt a csendőrségnek, a honnan az ügyet a nyomozat megejtése után a radnai kir. járásbíróshoz tették át.

— **A turini műegyetem a kiállításon.** (Fővárosi levelezőnkől.) Turinban az ottani műegyetem hallgatói tömeges kirándulást rendeznek Budapestre a millenniumi kiállítás idejében. Az előkészületek már javában folynak és a turini közönség lelkes részvétellel karolta fel az olasz egyetemi hallgatók e rokonszenvet eszméjét. — Nemsokára tehát viszonzhatni fogjuk azt a szives vendégszeretetet, melyben a magyarokat a turiniek mindig és számos alkalommal részesítették.

— **Bűnvádi feljelentések reklámhajszásából.** (Fővárosi levelezőnkől.) A budapesti ügyvédi kamaránál nem régiben azt a panaszt emelték egy ügyvéd ellen, hogy csupa reklámhajszásból maga közzétett a lapokban egy bűnvádi feljelentést, mely az irodájából került ki. A fegyelmi bíróság nem találta ugyan a panaszt beigazoltnak, de határozatában a következő elvi kijelentést tette: A feljelentéseknek jelenleg divó hírlapi közzététele általában nem helyesítható, mert ezek egyrészt ártatlan egyének jó hírnevén gyakran nehezen orvosolható csorbát ejtenek, másrészt pedig a feljelentő ügyvédjét sokszor a reklámhajszás gyanújának teszik ki.

— **Éhhálál Itáliában.** Velencéből táviratozzák: Koradóban két ember meghalt éhen. Egy a nyomortól megdühödött tömeg megostromolta a péküzleteket s kirabolta azokat. Katonáságnak kellett közbelépnie, hogy a lázongó tömeget lecsillapítsák.

— **Rablógyilkosság.** Uj-Moldova (Krassó-Szörény m.) községben élt egy 60 éves özvegy asszony magánosan, kit Constantiades Helénának hívták. Eladván házacskaját, annak árából nyert pénzzel üzérkedett, abból élt. A na-

pokban Vladuleszku Demeter és Gurán Miklós, uj-moldovai lakosok lakásán megtámadták, megfojtották, az napon eladott kukorica árát, mintegy 24 frtot és a még nála volt készpénzt elrabolták. A hullát a szobában hagyva egészen a következő éjjelig, honnan — miután már közbeszéd tárgya lett, hogy az öreg nyom nélkül eltűnt — egy zsákba téve, elvitték és az uj-moldovaihatárban a hegyoldalban elásták. Ezen esetre figyelmes lett Jakab József csendőr-örmester és egy járőrt kiküldött, hogy a vidéken nyomozást eszközöljön. Fáradozásukat siker koronázta, a mennyiben a hullát — miután a rablók sietőségükben az éj leple alatt egészen el nem takarhatták, a földből bal kézfeje és a lábfejek kimaradtak — feltalálták, minek folytán a csendőr-örmester a nyomozást folytatta s már mintegy 3 óra múlva a tetteseket letartóztatta, kik közül Demeter töredelmesen mindent bevallva, a gyilkosság elkövetését beismerte. A napokban volt a törvényszéki vizsgálat és a boncolás eszközölvé.

— **A gyanu áldozata.** Lány, érzékeny szívű lány volt a szegény Csurzán Mari, aki egy csomó gyufaméregtől haldoklik tegnap óta a szegedi kórházban. Nem tanította meg senki, hogy a szegény családnyak nem szabad érzékenynek lenni, mert akkor sokat szenved, egy mérges gazdasszony kiszekirozza a világból. Ez a tragikuma a kis pesztrának, akire ráesett a gazdasszonya gyanuja, hogy — lopott. Még újestendő első napján elveszett néhány csirke a házból. Hát ki vitte el? Ki vitte volna más el mint az új család, a Csurzán Mari. Ezt mondta a munkaadója és a boldogtalan leány a vád sulya alatt úgy elkéseredett, hogy nem akart tovább élni st. Lezártott egy csomó kénes gyufát és megitta a mérget. Szörnyű fájdalmát eltitkolva járt két napig a ház körül, végre tegnap a mérge leverte a lábáról. Fuldokolva vitték a kórházba. Vallomást tett a szegény lány, hogy azért nem akar élni, mert tolvajnak mondták. A mérge már olyan mérvű roncsolást vitt véghez benne, hogy életét aligha lehet megmenteni.

— **Felrobbant szivar.** Egy Hnad Ferencz nevű asztalossegéddel, mint Bécsből jelentik, veszedelmes tréfát űzött egy trafikos. Az asztalossegéd a trafikban egy kurta szivart vásárolt, s a mikor rágyújtott, felrobbant. A szivar puskaporral volt megtöltve.

— **Robbanás egy expressvonaton.** Az Ostendéből Bécsbe közlekedő futár vonat mozdonyának fő légtartója tegnap szétrobbant. Egy vasuti alkalmazott meghalt, a fűtő erősen megsebesült.

— **Dobó István síremléke a kiállításon.** (Fővárosi levelezőnkől.) Háromszázéves nemzeti kegyelet őrzi Eger város vitéz hősének, Dobó Istvánnak emléket, ki az egri nőekkel együtt oly vitéz elszántsággal védelmezte a törökök által

ostromolt régi várat. Szerencsés ötlet volt tehát, hogy a hadtörténelmi bizottság közbenjárása folytán, e nemzeti hős márványból készült régi síremléke a kiállításon is látható lesz. Minthogy annak széjjelszedése, szállítása és Budapesten való újbóli felállítása sok gonddal jár, a honvédelmi miniszterium külön építést bízott meg, ki Samassa József egri érsek engedelméből a sírkövet legközelebb már a fővárosba hozza és a hadtörténelmi csoport emlékei között az eredeti módon felállítja.

Irodalom és művészet

* **A wörishofeni csudadoktor.** Kneipp Sebostyén praelatus nagyérdékű életrajza jelent meg dr. Körösy László Korrajzok cz. irodalmi vállalatában. Kneippnek igen sok ismerőse van Magyarországon, a ki hálával gondol vissza a wörishofeni csudadoktorra. Dr. Körösy László a mult nyáron hat hetet töltött a bajor fürdőhelyen, esak hogy a Kneipp-rendszer tüzesein tanulmányozhassa. A magyar Kneipp életrajz valamennyi eddig megjelent német és francia biográfiánál terjedelmesebb. Részletesen tájékoztat az eredeti kuráról s bőven ismerteti a Kneipp-rendszer. A praelatus kéziratot és arcképet adott a biográfia számára, melyet őszintén ajánlhatunk olvasóinknak. A kötet a Korrajzok 20. és 21. ik száma. Ára 60 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Andrássy ut 25. Kneipp életrajza a kilenczedik ösalló kötet a Korrajzokban. A nélkülözhetetlen családi könyvtár előfizető ára 30 füzetre 5 frt, bolti árban 9 frt.

* **Herczeg Ferencz lapja.** Esztendeje mult hogy Herczeg Ferencz megalapította képes újságát az Uj Időket. Ma már tehát arról lehet beszélni, mint valósította meg terveit, céljait elélte a vajjon? Az Uj Idők egy egész évfolyama válaszol ezekre a kérdésekre és a válaszokkal úgy a magyar olvasó, mint a nagynevű magyar író meglehetnek elégedve. Herczegnek sikerült az Uj Időkben egy teljes tökéletesen nemzeti képes újságot teremteni. Az Uj Időknek sikerült magát mint a művelt családok hivatalos közönyt elismertetni mindenkivel. Sikerült a magyar íróknak és művészeknek az Uj Időkben egy olyan lapra tenni szert, amely a legnagyobb anyagi áldozatokra képes és oly nagy költségvetéssel dolgozik, mint akármelyik külföldi nagy képes újság. Igaz, hogy van is olyan jó, nekünk magyaroknak még jobb. Herczeg Ferencz munkássága az Uj Idők minden részére kiterjed, névtelenül is igen sokat ír a lapba. Az elmúlt évben két regényt irt az Uj Időkbe, ezek egyike a Szabolcs házassága talán legjobb munkája. A most következő évben is adni fog tőle hosszabb rövidebb regényt az Uj Idők. A modern és előkelő képes újság szerkesztője csaknem olyan nagy mint egy napilapé. Allandó főmunkatársai: Mikssáth Kálmán és Bródy Sándor, a kik az elmúlt évben is két regényt irtak az Uj Időkbe. A követ-

viselőtestületi tag mindig a méltatlankodás hangján fakad ki, ha Purkvi Mátyást és nem Mateát, Pált és nem Paját, Sándort és nem Bránkót, Pétert és nem Petárt vagy Kamenkót hív fel az avasára. — Már boszánatot kérek tisztelt tagtárs urak, ilyenekkel minket ne macseráljanak, mert hát annyit csak meg fognak engedni, hogy itt Magyarországon a hivatalos és érvényes névsor más mint magyar nyelvű nem lehet.

De én sem akarom önöket ilyenekkel tovább macserálni, már csak azért sem, mert ilyen a politikával határos elmékedések helye nem ezen lap vonás alatti részébe való.

Maczera az, ha oly napon, a mikor a mi dédelgetve szeretett Guaszi bátyánknek rosszul jár a kártya, mindég alaposan utána olvassák, hogy mint fölvevő hány poént vitt haza, — mert hiszen olyan napon, mikor ő megállíthatóan osztogatja az ellene játszó partnereknek a gyémánt pipákat meg Cohinorokat, akkor a kalabriásiban 1-2 poént több vagy kevesebb nem játszik „mángolót”. — Maczera ha a kaszinóban 10-15 foglalkozás nélküli vendég közül alig birna egy kalabriásparthiet összehívni és ha hárman vagy négyen leültek játszani, mindjárt van 6-9 kibicz; ha aztán gyenge kártyára fölvetted mondjuk pirostra, rosszul vettél és kibiczed azt kérdi tőled, persze hangosan, ki vette fel pirostra? — a veled szemközt ülő ellenfeled kibicosa meg ezt meglökdösi, hogy az kvartjának kimondását valahogy el ne felejtse, — na aztán üssön bele az ilyen játéka a lapos menykő, ennél nagyobb maczera már nem lehet. — Irhatnék én még sok mindentéle maczerát, anyósokról, házibarátokról, kielégíthetetlen toletté és

báligönyekről, hysteriáról mely csak elegáns fürdőhelyeken gyógyulhat meg, alkalmatlankodó szabószámlákról meg az asszonynak hivalkodásáról, hogy az ebédet meg vacsorát a spórolás miatt oly soványok, — a szabó meg masamód kontók azért oly kicsinyek, mert ő nálánál szerényebb igényű feleség nincsen a föld hátán, de minek is kötenék fel ily fájdalmas érzéseket másokban, mikor én a most jelzett sérelmek egyikében sem, merek panaszkodni.

Nem tudom a kedves, és ha eddig türelemmel követted, szeretve tisztelt olvasó akar-e még valamit tőlem megtudni, de azt az egyet, hogy mi indított engem e tárczacikk megírására, meg kell tudnia az én melegségemre, mert azt akarom, hogy ő velem kibékülve tegye le a lapot kezéből.

Rövid ennek a históriája, de tanulság és egy nagy maczera is van benne. Vagy két héttel ezelőtt lehetett, délután kísértáram a megyei központi kórházhoz. A B-g-parti pályaházhoz tühethető el lehet jutni gyalogszarral, de még kocsin is, mert azt mondták a régi időben, mikor még 6½ meg 7% utadó nélkül lehetett a sárral megbirkózni, hogy nincsen rossz ut, csak a ló legyen jó; de már aztán a pályaházról a kórházig akár kocsin, akár gyalog, csak nagy elszántsággal, művészettel és határt nem ösmertő türelemmel lehetett akkor meg eljutni. Ma miután a kórházról erre felé és a pályaházról arra felé vagy 25-25 méternyire megkísérlették frissen fölhányt töltésen kavicsolni, már a kocsin oda-juthatás eshetősége kérdésbe se jöhet.

Tehát két héttel ezelőtt a pályaházon túl a feneketlenül való kezdő sárban, két szegény,

mintegy 12-13 éves asztalos inas kintlódott egy négykereű u. n. kézikocsi továbbításával, mely kocsi 7 moudjad hét koporsóval volt megrakva. — Egy normális szerkesztett könnyebb szekér elé fogott 2 jó lónak is elég nehéz munka lett volna a járművet a hét koporsóval megrakva céljához juttatni. Szívmegható és kínos jelenet volt a két verejtéktől elborított asztalosinas reménytelenséggel telt arcvonásait látni, — de segíteni az egényeken épséggel nem lehetett, mert ott pénzért felfogadható fuvaros nem volt.

Azt tanácsoltam nekik, hogy a koporsókat egyenként gyalog vigyék el a kórházhoz; de ők azt mondták, hátha azalatt vagy kocsi vagy a koporsók valamelyikét ellopják. — Na halljátok, mondám én, ugyan ki lopna koporsót, de még ily sárból úresen is alig lehet menekülni. Végre kezdtek tanácsomra hízolni és a koporsókat lerakosgatták a kocsirol; azt kérdeztem tőlük, hogy mihelyük merre van és mesterüket hogy hívják; felelet: mihelyünk a gabna-térén van, mesterünk neve pedig „Maczera”. Eleget tudtam, mert soha még nomen omenebb nem volt mint ez esetben. — Te kedves türelmes olvasó is eleget tudsz immár a maczera meg Maczeráról és ha az iparhatóság meg Ozi barátom is jelen közléséből kiveszi a maga maczaráját további hivatalos eljárás és a jövőben való figyelemben tartás okából, akkor én betűszedőket nem hiába maczeráltam rossz írással és az olvasókat közlésemmel.

Ö. V. P.

kező évben is e lapokban adják közre javamunkáikat. Az újévnek az „Uj Idők“ még nagyobb erővel indul neki. A szerkesztőségnek sikerült megszerezni Ohnet új regényét: „A képviselő leánya“t és azt a francia eredetűvel egyszerű adja ki, de mint külön mellékletet, mert maga a lap, tisztán eredeti dolgoknak van lefoglalva. Egyébként is nagy érdekű munkák kezdődnek az új évfolyam első számaiban. Azonkívül már most is bizonyos, hogy a millenáris év legszébb emléke lesz az Uj Idők 1896-iki évfolyama. Az „Uj Idők“ akármikor belépő előfizetői ingyen színes műlapot is kapnak ebben az évfolyamban. „A Gyurkovics Leányok“ című genréket melyet Linek Lajos festett. Mutatványszámot szívesen küld mindenkinek az Uj Idők kiadóhivatala Budapest, Andrássy ut 10. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 2 frt. Fél-évre 4 frt. Egész évre 8 frt.

Uj politikai laptudósító. Az ujesztendőben „Politikai Ertesítő“ cím alatt politikai és vegyes tartalmu laptudósító indul meg ifj. Csathó Aurél fővárosi újságíró szerkesztése és kiadásában. Az új politikai könyvkiadás az összes politikai pártokra kiterjeszti működését. Szerkesztőség: Budapest, Ujvilág utca 11. I. emelet.

„Délvidéki tanúgy“ cím alatt ma jelent meg a „Délmagyarországi tanító-egylet“ közlönyének első száma Reitter Ferenc egyetemi titkár szerkesztésében. A füzet igen gazdag és változatos tartalmu. „Mit akarunk?“ cím alatt a szerkesztő ismerteti a resó ömbé, „Délvidéki Tanúgy“ a délvidéki tanúgy közlönyének szövege kíván lenni. E lap nem magánvállalat, nem egy ember érdeke, hanem az egész tanító-ság közös ügye. — Ezután Sebesztha Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő üdvözlő melegen a lap megindítását, örvendős ténny látva abban, hogy az ország legnagyobb tanító-egylete szükségét érzi annak, hogy az új millennium hajnalán magyar nyelvű közlönyvel dokumentálja a világ előtt nemcsak hazafias érzületét, de határozott magyar jellegét is. — A füzet megkezdte Szentgyörgyi Lajos fehértemplomi áll. iskolai tanító hazafias lelkesedéssel megírt értekezésének közlését, melyet a szerző „A magyar karakter tudatos fejlesztése és ápolása“ cím alatt a nyáron nagy tetszés közt felolvasott az egylet közgyűlésén. A negyedik cikket Péterfy Sándor írta, ismertette az első gazdasági és ipariskola keletkezésének történetét Torontál vármegyében. Gokler Antal temesvár-belvárosi igazgató tanító ir ezután egy tanulságos, szép cikket a földrajzi oktatásról. A tárczarovatban Graef János ipariskolai tanító ir érdekes cikket „A rokon más világ“ cím alatt. Fucsek Sándor a „Tanúgyirodalmi szemle“ rovathoz ir csinos bevezetést, dr. Erdélyi Károly főgimn. tanár pedig alapos bírálatot mond Mártonfy Márton és Gokler Antal magyar nyelvgyakorló és olvasókönyve felett. Az „Egyleti életrovat“ban az egylet utolsó választmányi ülése van ismerttetve. Vannak még a füzetben tanügyi hírek, kérdések és feleletek, szerkesztői üzenetek. Mellékletül a „Délmagyarországi tanító-egylet“ hivatalos közleményei vannak csatolva. Az eleve-nen, ügyesen és szakszerűen szerkesztett folyóirat július és augusztus hónapok kivételével havonként kétszer fog megjelenni. Előfizetési ára egész évre 4 frt. A legmelegebben ajánljuk a tanügyi körök figyelmébe.

Táviratok.

Miniszterek itthon.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács László és Daniel Ernő miniszterek ma reggel Bécsből Budapestre érkeztek.

A földmívelésügyi anket.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A földmívelésügyi miniszteriumban ma reggel 10 órakor nyitotta meg Darányi Ignác miniszter az anketet, a mely egyhuzamban délutáni két óráig tartott. Az eredményről mindeddig semmi bizonyosat sem tudni.

Magyar agrár- és járadékbank.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a „Pester Correspondenz“ legmegbízhatóbb részről értesül, a filoxera által elpusztított szőlők megújítása és az e célra szükséges kölcsönt nyújtó magyar agrár- és járadékbankkal történt megállapodás tárgyában készült törvény-

javaslatot Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a január 9 én tartandó első ülésen a képviselőház elé terjeszti s egyúttal kérni fogja annak sürgős bizottsági tárgyalását.

A szinigazgatók és a millennium.

Budapest, január 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szinigazgatók tegnap délutáni értekezletükön kimondták, hogy a temesvári szinészek kérvényére nézve azt felelik a belügyminiszternek, hogy annak panaszos részei alaptalanok, kérelmi részei tárgyaltalanok, a petíció szerzői ellen fegyelmi eljárást indítanak.

Elhatározták, hogy monstre-deputációt küldenek a miniszterelnökhöz, a belügy- és pénzügyminiszterhez, esetleg a királyhoz, hogy a súlyos millenáris esztendőben 40,000 frt. rendkívüli segélyben részesítsék a vidéki szinészetet.

A „Zastava“ kirohanásai.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ujvidéki „Zastava“ szerb karácsonyi ünnepi hangulatu cikkében a békét hirdeti, megemlékezik gróf Apponyinak karácsonyi cikkéről, majd áttér a millenniumra, a kategorice kijelenti; hogy az neki nem kell. Nem irigység mondatja ezt vele, mert a „Zastava“ szerint — nincs irigyelni való Magyarországon, hanem azon meggyőződése, hogy Magyarországnak nincs szüksége ünnepekre és parádéra. A háznak, a hol súlyos beteg fekszik, a kiról már a legjobb orvosok lemondtak, nincs szüksége vigasgra és ünnepekre. Magyarország egy ilyen ház, s a súlyos betegek az ő lakosai. Inkább halotti tornak van helye, mint vigalomnak és öröme! Apponyinak a kormánypárt felé nyújtott békejobbjá szintén csak ámitás, a mivel csak a világot akarnák elámitani, hogy itt az országban osend, béke és megelégedés honol. Az a fegyverszünet bizony nem igen tartana soká.

A vérvád.

Budapest, január 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mikor Garam Kis Sallón a múlt év vége felé Balázs János kis lányát meggyilkolva találták, olyan mesék kelték szárnyra, hogy a leánykát Adler Ignác házában a zsidók ölték meg rituális ezébből. Az eset bíróság elé került, és csakhamar kitudódott ennek a rosszakaratu hírek valótlansága. A büntény dolgában az ipolysági törvényszék folytatja a vizsgálatot, a honnan ma az iratok az igazságügyminiszteriumba érkeztek. A miniszter ugyanis az aktákat, betekintés végett, magához kérte a törvényszéktől.

A millennium — orfeum.

Budapest, január 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Turóc-Szent-Mártonban megjelenő Národiaie Noviny megemlékezik az elmúlt évről, melyről azt állítja, hogy nem hozta meg a várva várt jobbrafordulást. Dolgozzunk! ez a jelszó az újévben. A tót nép öntudata fölébredt és megerősödött, azért nincsen helye sem az aggodalomnak, sem a kételynek. Az év nagy áldomásokkal végződött, hogy eltkarják vele e szerencsétlen ország rothadását. A millenniumra Budapest nagy orfeummá lesz átalakítva azon költségekből, melyeket a nyomorult adófizető fizet meg. Az 1896. évben bekövetkezik a nagy bukás és a romokon a magyar püspökök fognak állani áldásra emelt kézzel.

Cseh lapok a millennium ellen.

Budapest, január 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) „A magyar jubileumi év“ című vezércikkében dühös kirohanást intéz a magyarság ellen a prágai „Národní Politika.“ Megvetőleg szól a nálunk elmondott újévi beszédekről, „melyeket III. Napoleont utánozva“ évenként megtartunk s melyekben ez évben a magyarság ezredéjét hangsúlyoztuk. Nem irigyelnők, így folytatja a magyaroktól az öntömjénezést, ha csak egy kis belátásuk volna, hogy nemcsak ők vannak a világon

s hogy Magyarországon régen bejövételük előtt voltak már népek a kiknek részük van a magyar állam megalapításában s a kik oly miveltséggel bírtak, a miást hiába kerestünk Árpád seregeinél. A midőn tehát a magyarság azt hirdeti, hogy ő Magyarországon az egyedüli kultur és államalkotó elem, ugy nevétségessé teszi magát s a gondolkodó főt arra hívja fel, hogy vizsgálja meg azt az ezredéves multat s derítse fel a megoldott feladatot.

A szultán a czár koronázásán.

Budapest, január 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szent Pétervárról jelentik: Egy moszkvai jelentés kilátásba helyezi a szultánnak a moszkvai koronázási ünnepeken való részvételét.

A románok és a dualizmus.

Budapest, január 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti kormánypárti „Romanul“ vezércikkben polemizálva „Budapesti Hirlap“-pal; tagadja, hogy Lukácsiu fogadtatása alkalmával a liberális klub helyisége ki lett volna lobogózva, ugyszinte valótlán, mintha az osztrák-magyar követség épületét a rendőrség és katonaság tartotta volna őrizet alatt. A mi Romániának a hármasszövetségbe való belépését illeti, a Romanul nem tartja erre nézve a Budapesti Hirlapot illetékesnek bírálatot mondani, mert a midőn Románia e lépésre határozta volt magát, nem a magyar körökkel, hanem egyedül az osztrák császárral s annak kormányával tárgyalt. „A mi különben a románokat illeti, mi egyáltalában nem ösmerünk más monarchiát mint az osztrák monarchiát, a dualizmusnak előttünk semmi értéke és autoritása nincs, lévén a bécsi, az egyedüli felhatalmazott kormány.

A zeituni felkelők.

Budapest, jan. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A legújabb hírek szerint a zeituni felkelők egy egész hónapra látták el magukat élelmi szerrel és elegendő löszszerrel is rendelkeznek. Csakis az ott egybegyült menekültek ellátásait közik nehézségbe. A hangulat Zeitunban harezias és a felkelők el vannak határozva, hogy csakis bizonyos engedelmények megadása mellett hajlandók meghódolni. Az intervenczió, ugy látszik, nagy nehézségekbe fogütközni. Az utóbbi napokban a szomszédos völgyekben ismételtén történtek összeütközések. A nagy hőses gátolja a törököket az offensiva folytatásában és a török csapatok éllelmezésében is nehézségek merülnek fel.

Nyilttér.*

Grünbaum Vilmos

NŐI RUHA TERME.

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja a téli időnyre beérkezett

kelmék, selymek és diszítések

dus választékát mindennemű toilették elkészítésére.

SÉTA-TOILETTEK
ALKALMI TOILETTEK
COSTUMEK
MENYASSZONYI KE-
LENGYÉK
BELÉPŐK

SZÖVET-BLUZOK
SELYEM-BLUZOK
MATINÉEK
JUPONOK
KÖTÉNYEK.

Szövet, peluche- és szörme-gallérok, jaquettek, kerekköpenyek, capeok, muffok, sapkák stb

Farsangi ujdonságok.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672-x.50)

*) Az e rovat alatt kösülttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Árverési hirdetemény.

A törökbecsei kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak **Gaborov Sztojkov Jelena** jelenleg Szerbiában ismeretlen helyt tartózkodó lakos végrehajtást szenvedő elleni 492 frt 32 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Melencze község határában fekvő s a 660. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sorsz. 995. hrsz. és 763. öisz. alatt feivett ház és beltelek 425 frt kikialtási árban és az ugyanazon tjkvben A. I. 1. sorsz. 7789. hrsz. alatt foglalt 490 □-ölyni szőlő a Peszkarában 114 frt kikialtási árban 1896. évi február hó 1-ső napjának délelőtt 11 órakor Melencze község-házában árverés alá fog boesáttatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt s óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbiróság telekkönyvi irattárában és Melencze község-elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságnál 1895. évi nov. hó 20-án.

Jakabffy,
kir. jbiró.

26-11

Ház-eladás.

Az uri utcában 274. összeir. sz. a. fekvő azelőtt Schuvert-féle földszintes ház és telek, megállapodás szerinti előnyös fizetési feltételek mellett,

szabad kézből eladó.

Felvilágosítást nyújt a tulajdonos

Torontálmezei takaré- és hitelbank.

20-31

Segédkönyvelő

kerestetik egy nagyobb üzletbe.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

5-18

Irodai gyakornok

fizetés mellett azonnal alkalmazást nyer

Bővebbet a kiadóhivatalban.

12-12

Árverési hirdetemény.

A törökbecsei kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak **Tyurcsity Anta, Oresztia és Nitya** kumáni lakosok végrehajtást szenvedők elleni 665 frt 54 kr és jár. iránti végrehajtási ügyében Heumann Mór 1950 frt és Törökbecsei Nyptakarékpenztár részvénytársaság 95 frt és 330 frt s járulékaik követelésének behajtása céljából is a területen levő Kumán község határában fekvő 454. sz. tjkvben foglalt A. I. 8. sorsz. (841-842.) hrsz. 432. öisz. ház beltelekkel 437 frt kikialtási árban és a kumáni 1032. sz. tjkvben A. I. 1-4. sorsz. a. foglalt 1747/c/1, 2402/b/2, 2815/a/2, és 3401/a hrsz. ingatlanok 684 frt kikialtási árbanés a kumáni 235. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt (426-427) hrsz. 220. öisz. ház és beltelekből Tyurcsity Oresztiát megillető fele, része miután Tyurcsity Nitya jutaléka már árverésen eladatott, 653 frt kikialtási árban 1896. évi február hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor Kumán község-házában újból árverés alá fog boesáttatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. t. cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, és neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árve-

rés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbiróság telekkönyvi irattárában és Kumán község-elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt T-Becsén, 1895. október hó 20-án. A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbiró.

28-11

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Utunk olvasóknak

ÜGYNÖKÖK

a törvényes engedélyezett sorsjegyek részletűzés melletti eladásra (az 1883. XXXI. t. cz. értelmében) igen kedvező feltételek alatt alkalmaztatnak.

Fővárosi váltó-üzlet-társaság
ADLER és Tsa BUDAPEST.

1896. I. 8.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör-gyártmányainak elárulását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi és Bajonsör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

☞ Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. ☞

Kizárólagos képviselőlet Nagy-Becskerek és vidékére:

Hirtenstein M. Nagy-Becskerek.

(991-x)

Az első délmagyarországi Cognac-gyár
(Alapított 1875. évben)

LENGAUER TESTVÉREK

VERSEZ

a nagyméltóságú kereskedelemügyi és pénzügyminiszterek részéről egyetértőleg kibocsátott 39325/95. számú rendelettel szigorú állami ellenőrzés alá helyezett (hamisítás ennél fogva ki van zárva), hogy a nagy közönség használatára a „Cognac” elnevezés alatt valódi deszillált bor hozassék forgalomba.

Kapható Nagy-Becskereken: Rósa Ignác és Zimmerer Antal uraknál.

Ezenkívül szállítunk ugy kisebb mint nagyobb hordókban és üvegekben saját termései borokat melyekről árjegyzékekkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálok.

719-3216